

ปี พ.ศ. 2556 (รวบรวมจาก 8 ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 06-12 พฤษภาคม 2556

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	7	7	7	6	6	6	6	6	5	6	6	6	7	5	7	5	6	5	6							

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	ราชบุรี (2) ลพบุรี (1)
สัตว์น้ำ	ปลา	<i>Streptococcus agalactiae</i>	ตราด (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥การคาดหมายสภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา : การคาดหมาย ในช่วงวันที่ 14 - 15 พ.ค. ลมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามันและด้านตะวันตกของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยมีฝนเป็นแห่งๆถึงกระจ่าย โดยเฉพาะด้านตะวันตกของภาคเหนือและภาคกลาง สำหรับ พายุไซโคลน “มหาเสน”(Mahasen) บริเวณอ่าวเบงกอลตอนกลาง มีแนวโน้มเคลื่อนตัวขึ้นฝั่งเมืองจัตตะกอง ประเทศบังกลาเทศ ประมาณวันที่ 16 พ.ค. ลักษณะเช่นนี้ทำให้ในช่วงวันที่ 16 - 20 พ.ค. ลมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทย และทะเลอันดามันมีกำลังแรงขึ้น ทำให้ภาคตะวันออกและภาคใต้ มีฝนเป็นแห่งๆถึงกระจ่าย ส่วนคลื่นลมในทะเลอันดามันและบริเวณชายฝั่งของภาคตะวันออก มีคลื่นสูง 2-3 เมตร ข้อควรระวัง ข้อควรระวัง ในช่วงวันที่ 14-19 พ.ค. ชาวเรือบริเวณทะเลอันดามันควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และเรือเล็กควรออกจากฝั่ง

♥รายงานโรคจากPromed-mail: ♥ Novel coronavirus, France พบผู้ป่วย 2 รายคาดว่าติดโรคจากคนไข้ new SARS-like coronavirus ชาวฝรั่งเศส อายุ 65 ปี รายแรกเป็นผู้ป่วยร่วมห้อง รายหลังเป็นแพทย์ที่ให้การรักษา ผู้ป่วยที่อายุ 65 ปี เริ่มป่วยหลังจากเดินทางไปดูใบ ขณะนี้พบโรค 31 ราย รวมผู้เสียชีวิต 18 ราย ไวรัสอยู่ใน family เดียวกับไวรัส SARS ซึ่งระบาดในปี 2003 มีผู้เสียชีวิต 775 ราย แม้ขณะนี้ยังไม่มียุทธศาสตร์ว่าโรคติดจากคนสู่คน แต่จำนวนผู้ป่วยรายใหม่ก็ยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

Avian influenza H7N9, China พบผู้ป่วยอายุ 79 ปี จาก Jiangxi เสียชีวิตเพิ่มอีก 1 ราย หลังจากป่วยมา 6 วัน ขณะนี้พบโรค 131 ราย รวมผู้เสียชีวิต 32 ราย ที่ Guangdong ซึ่งพบเชื้อ H7H9 ในไก่ ไก่ทั้งหมดได้ถูกย้ายไปจำหน่ายที่ Dongguan แล้ว

Psittacosis, Sweden พบโรค psittacosis ในภาคใต้สวีเดนเพิ่มขึ้นโดยมีความเกี่ยวข้องกับนกป่า ในปีนี้พบโรค 25 ราย ในขณะที่ 10 ปีย้อนหลังพบโรคปีละ 7 ราย จึงมีการสอบสวนโรคเพื่อหาสาเหตุ นกป่าธรรมชาติเป็น reservoir ของเชื้อ *Chlamydophila psittaci* (ชื่อเดิม *Chlamydia psittaci*) เชื้อจากสัตว์ปีกสามารถติดสูคน โค และหมู โรคถูกเรียกว่า parrot disease เพราะปี 1929 พบผู้ป่วยปอดอักเสบ 800 ราย ในยุโรป เพราะติดเชื้อจากนกแก้วที่นำเข้ามาจากอเมริกาใต้ ปี 1930 นกทะเล fulmars ติดเชื้อจากการกินซากนกแก้วที่ตายเพราะโรค ทำให้เกิดโรคระบาดในคนที่ Faroe Islands และ Iceland ในเร็ว ๆ นี้ พบโรคที่ออสเตรเลียเกิดจากขี้กบป่าที่ถ่ายไว้ในสวน นกที่พบว่ามีเชื้อได้แก่ Passeriformes order, falcon, eagle, wetland bird, passerine อาการในคนมักไม่รุนแรงหรือไม่มีอาการ อาจพบ severe atypical pneumonia ถึงตายได้ โรครักษาด้วยยาปฏิชีวนะ intracellular action

Hand foot and mouth disease, New Zealand พบโรคในเด็กอายุ 2-5 ปีเพิ่มขึ้นที่ North Island, Bay of Plenty

Rubella, Japan การเชิญชวนฉีดวัคซีนในประชาชนอายุมากกว่า 15 ปี ที่ยังไม่เคยได้รับวัคซีนและไม่เคยเป็นโรค จะสามารถหยุดโรคระบาดได้ภายใน 2 สัปดาห์ แม้ว่าเชื้อวัคซีนอาจอันตรายต่อหญิงตั้งครรภ์อ่อนๆ แต่ WHO ยืนยันว่าวัคซีนปลอดภัย

Equine herpesvirus, New York, USA พบม้าให้ผลบวกต่อโรค 5 ตัว ทั้งหมดมาจากฟาร์มเดียวกัน ทำให้การแข่งม้าในวันที่ 4 ม.ค. 2013 หยุดลง และม้าทั้งหมดถูกกักเป็นเวลา 14-21 วัน

Equine herpes เป็นโรคระบบทางเดินหายใจ หากเชื้อเข้าทำลายระบบประสาทม้าจะเดินไม่ได้ ต้องถูกทำลายที่ Strangles, New South Wales, ACT, Australia พบโรคระบาดในม้าที่ Southern New South Wales และ Australian Capital Territory โรคเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Streptococcus equi equi* ม้ามมีน้ำมูกหายใจลำบาก ต่อมม้ามเหลืองที่หัวและคอขาว เชื้อติดต่อกันได้ง่ายและทนต่อสิ่งแวดล้อม คอกและทุ่งหญ้าที่มีม้าป่วยสามารถแพร่โรคได้นาน 2 เดือน

Anthrax, Marrakech, Morocco พบผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย คนงานโรงงานหนังและขนสัตว์ มีโคตายที่ Qalaat sraghne ก่อนหน้านี้

Argentina hemorrhagic fever, Santa fe Argentina ที่ 4- Rosario node พบชายหนุ่มเสียชีวิต 1 ราย อีก 2 รายยังรักษาอยู่ในห้อง ICU โรคเกิดจาก Junin virus พบในกรุงบัวโนสไอเรส, ซานตาเฟ, โคโคบา, ลาพัมปา ซึ่งมีหนูนาชื่อคือ *Calomys spp.* มีไวรัสอยู่ในน้ำลายและปัสสาวะ โรคสามารถรักษาได้ด้วย heperimmune plasma ในระยะ 8 วันแรก ทำให้อัตราการตายลดเหลือน้อยกว่า 1% จากปกติ 30% พลาสมารักษาได้รับการบริจาคจากผู้หายป่วย มีวัคซีนซึ่งควรฉีดให้ประชาชนอายุ 15-65 ปี

ใน 4 เมืองดังกล่าว Avian influenza H5N1, Tibet พบไก่ป่วย 35 ตัว ที่ฟาร์มใน Nyingchi Prefecture ในวันที่ 7 พ.ค.2013 ไก่ 372 ตัวถูกทำลายในวันที่ 13 พ.ค. 2013 ผลทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อ H5N1 Avian influenza H5N1, North Korea 19 เม.ย.2013 พบเป็ดมีไขลดลง ที่ Ryongyang มีเป็ดเนื้อตายด้วย วันที่ 2 พ.ค. 2013 มีการเก็บตัวอย่างส่งตรวจและได้ผลบวก H5N1 โดยวิธี RT – PCR ในวันที่ 7 พ.ค.2013 เปิดทั้งฟาร์มถูกทำลาย

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

โรคหัวเหลือง (Yellowhead disease)

โรคหัวเหลืองเป็นโรคสำคัญของกุ้งทะเลในประเทศไทย นอกจากนี้ยังพบได้ในหลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออก อินโดแปซิฟิก และออสเตรเลีย และยังเป็นที่ที่มีผลกระทบต่อการค้ากุ้งและการขนย้ายกุ้งระหว่างประเทศ โรคหัวเหลืองทำให้เกิดการตายในกุ้งรุนแรงและเฉียบพลัน โดยประมาณกันว่าทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจมากถึง 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โรคหัวเหลืองนี้พบครั้งแรกที่ประเทศไทย ในราวปี พ.ศ. 2534 หลังจากนั้นก็พบในอีกหลายประเทศในเอเชีย ส่วนอาการที่พบคือ หัวเหลืองและสีตัวกุ้งค่อนข้างซีด อย่างไรก็ตามอาการ รวมทั้งรอยโรคทางจุลพยาธิวิทยาไม่สามารถนำมาเป็นบรรทัดฐานของโรคได้เสมอไป จึงแนะนำให้ใช้วิธีการชันสูตรทางโมเลกุลเพื่อยืนยันโรคด้วย สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสโรคหัวเหลืองที่เรียกว่า Yellow Head Virus (YHV) ซึ่งมีการเพิ่มจำนวนในไซโตพลาสซึมของเซลล์ เชื้อไวรัสมี envelope รูปร่างแท่งไม่แน่นอน ขนาดไวรอนเท่ากับ 70 x 150-180 นาโนเมตร ขนาดของนิวคลีโอแคปซิดประมาณ 15 นาโนเมตร สายพันธุกรรมเป็นอาร์เอ็นเอสายเดี่ยว ยาวประมาณ 26,235 นิวคลีโอไทด์ (Nunan et al., 1998b) ในปัจจุบัน พ.ศ. 2550 ไวรัส YHV ถูกจัดอยู่ในวงศ์ใหม่ที่เรียกว่า Roniviridae